

DURMA, YAP: E-ATIĞINI HEMEN ŞİMDİ BERTARAF ET.

Eski tıraş makinesi, akülü vidalama aleti, televizyon veya buzdolabı; hiç fark etmez: e-atığını elektronik mağazasına* veya geri dönüştürme tesisine teslim et ve ondan zahmetsiz ve ücretsiz bir şekilde kurtul.

* Cihaz, en fazla 25 cm büyüklüğünde mi? Öyleyse, yeni bir ürün satın alsan da almasan da atık eşyanı teslim edebilirsin. Cihaz, 25 cm'den büyük mü? Bu durumda cihazı, bu kategorideki yeni bir cihazı satın aldığında teslim edebilirsin.

Erik

PLAN^E

E-Schrott
einfach & richtig entsorgen

www.e-schrott-entsorgen.org

NE?

Yapılan son araştırmalara göre, 2025 yılında dünya genelinde yılda 60 milyon ton elektrikli ve elektronik atığın ortaya çıkmasının beklendiğini, biliyor muydun? Bu miktar, 290.000 adet New York zgrlk Anıtı'nın ağırlığına tekabül etmektedir.

E-atıklar, sürdürebilir Şekilde yeniden değerlendirebilir ve böylece korunabilir önemli ham maddeler içermektedir. Ama bunun yanı sıra, dıŐarıya sızmaları durumunda insan ve çevreye zarar verebilecek tehlikeli maddeler de ihtiva etmektedir. AB Atık Elektrik ve Elektronik Cihazlar Yönergesi (WEEE) ve bu mevzuatın Almanya'daki uyarlaması olan Elektrikli ve Elektronik Ekipman Yasası (ElektroG) da iŐte tam olarak bunu, yani bu durumun önüne geçilmesini ve ham maddelerin geri dönüŐtürülmesinin teŐvikini hedeflemektedir.

*Franke
gibi yap*

SEN DE KATIL!

Örneğin plastik, kâğıt veya biyolojik atıklarımız ve diğer atıklarımızda da yaptığımız gibi, e-atıklarımızı da aynı şekilde bilinçli ve doğru biçimde ayırmamız gerekmektedir. Üzeri çizilmiş çöp konteyneri ile işaretlenmiş tüm cihazlar, evsel atıkla birlikte atılmamalıdır. Bunlar atık toplama merkezlerine veya mağazaların atık getirme noktalarına* ücretsiz olarak teslim edilmelidir. Veya diğer atık bertaraf seçeneklerinden yararlanabilir. (Bkz. NASIL)

Buna uyarak, hepimiz önemli bir katkıda bulunmuş oluruz. İnsanları ve çevreyi, e-atık kaynaklı tehlikeli maddelere karşı SEN de koruyabilir ve devasa boyuttaki atık miktarının tekrar kullanım ve geri dönüşüm yoluyla azaltılmasına yardımcı olabilirsiniz.

* Cihaz, en fazla 25 cm büyüklüğünde mi? Öyleyse, yeni bir ürün satın alsan da almasan da, atık eşyanı teslim edebilirsin. Cihaz, 25 cm'den büyük mü? Bu durumda cihazı, bu kategorideki yeni bir cihazı satın aldığında teslim edebilirsin.

İster priz ister telefon kablosu veya pil ya da solar panel üzerinden olsun; elektrikle beslenen neredeyse tüm cihazlar, ElektroG yasası mevzuatına dahil olup, geri dönüştürebilir e-atık sınıfına girmektedir.

Bunlar arasında kullanım ömrünü tamamlamış tıraş makineleri, kurutucular, süpürge makineleri, HDMI kabloları, cep telefonları, bilgisayarlar, epilasyon cihazları, LED'li spor ayakkabıları ve daha birçok farklı ürün daha yer almaktadır.

Ürünler, elektronik bileşenin ürünle bütünleşmiş, sabit bir parçasını oluşturduğu ürünler ve elektrikli parçanın ürüne sabit şekilde takılı olmadığı ürünler olmak üzere ikiye ayrılmaktadır.

Sabit şekilde takılı e-atıklar arasında örneğin, şık ışıklandırma sistemine sahip, dolaylı aydınlatma sağlayan banyo dolapları bulunmaktadır. Burada ürün ve elektrikli bileşen birbirine sabit bir şekilde vidalanmış olup, bir bütün oluşturmaktadır ve bundan dolayı atık elektronik eşya toplama merkezine de yine birlikte gönderilmektedir.

Birbirine sabit bir şekilde bağlanmamış e-atıkta sadece elektrikli veya elektronik bileşenler, e-atık kategorisine girmektedir. Elektrikli devre elemanlarının ürünle entegre olmadığı ürünler de mevcuttur. Bunlar kolayca demonte edilebilir veya değiştirilebilir özelliktedir. Mesela, aydınlatmanın sonradan dahil edildiği babaannenin mutfak dolabında olduğu gibi. Burada mutfak dolabının teslim edileceği yer, hacimli atık toplama noktasıdır. Peki, aydınlatma ekipmanı ne olacak? Doğru! Atık elektronik eşya toplama merkezine verilecek!

Cihazının gerçekten e-atık olup olmadığından emin değilsen, üzeri çizili çöp konteyneri işaretine bak! Eski cihazın, üzeri çizili çöp konteyneri ile işaretlenmiş ise bu, cihazın kesinlikle evsel atıkla birlikte atılmaması, bunun yerine atık geri dönüşüm tesisine veya elektronik mağazanın geri alma noktasına teslim edilmesi gerektiğini göstermektedir.

E-ATIĞIMI NASIL BERTARAF ETMELİYİM?

Geru

Farklı seçenekler arasından seçim yapabilirsin. İyi haberle başlayalım: Bertaraf seçeneklerinin hepsinden ücretsiz olarak yararlanabilirsin. Geleneksel yol: Eski eşyalarını rahat bir şekilde teslim edebileceğin bir atık ayrıştırma veya geri dönüşüm tesisi, sana yakın bir yerde de vardır. Oraya git, e-atığınızı teslim et ve tamamdır, hepsi bu kadar!

Atık ayrıştırma tesisine kendin gidemiyorsan eğer, yerel atık toplama hizmeti sağlayıcının internet sitesini ziyaret edebilir ve e-atık için -tıpkı hacimli atık toplama hizmetlerinde olduğu gibi- evden teslim alma hizmetinin sunulup sunulmadığını öğrenebilirsin. Bunun için yapman gereken tek şey, ilgili atık hizmetleri işletmesine müracaatta bulunmaktır.* Veya, halkın herhangi bir ücret ödemediği ya da zararlı madde içeren atıkları teslim edebildiği atık toplama aracı "Schadstoffmobil" in şu anda sana yakın bir yerde park edip etmediğine veya bir sonraki ziyareti ne zaman olacağına bakabilirsin.

Bunun yanı sıra, kurumsal şirketler (yani, elektronik ve elektronik eşya satış alanı en az 400 m² büyüklüğünde olan elektronik mağazaları), eski elektronik eşyaları geri teslim almakla kanunen yükümlüdürler. Burada iki farklı uygulama söz konusudur:

0:1'lik'lik geri alım: 25 cm'den büyük olmayan, beşe kadar eski cihazı mağazalara ücretsiz olarak geri teslim edebilirsin. Öylesine. Mağazadan yeni bir cihaz almadan da. Ve eski cihazı o mağazadan satın almış olup olmaman da burada hiçbir önem taşımamaktadır.

* Teslim alma hizmeti ücrete tabi olabilir. Lütfen önceden ilgili atık geri dönüşüm tesisine başvurup bilgi al.

1:1'lik'lik geri alım: Yeni bir elektronik eşya satın alındığında aynı cihaz kategorisindeki eski bir cihaz herhangi bir ücrete tabi olmaksızın teslim edilebilir. Yani, eski çamaşır kurutma makineni yeni bir kurutma makinesiyle değiştirebilirsin!

İnternet ve katalog üzerinden yapılan satışlar: Elektronik eşyanı internet üzerinden satın aldıysan, internet satıcısı sana, aldığın ürünü Almanya genelinde ve kabul edilebilir mesafe sınırları içinde teslim edebileceğin bir teslim alma noktası sağlamak zorundadır. Genelde bu husus birlikte çalışılan kargo hizmetleri şirketleri veya perakendeciler üzerinden çözümlenmektedir. Konuyla ilgili, ürünü satın aldığın internet sayfasına göz at; ilgili bilgileri orada bulabilirsin.

UNUTMA!

Elektronik eşyalar -örneğin akülü vidalama aletleri, kameralar veya kablosuz klavyelerde olduğu gibi- sabit olarak monte edilmemiş pil veya aküler içermesi durumunda, bunlar bertaraf adımından önce çıkarılmalı ve pil grubu altında ayrı bir şekilde tasfiye edilmelidir. Eski piller de yine ev atığıyla birlikte atılmamalıdır. Atık cihaz geri toplama noktalarında genelde bunun için özel pil toplama kutuları da hazırda bulunmaktadır.

Önemli: Lityum iyon pillerinin ve akülerinin hasar görmüş veya aşırı ısınmış olmaları durumunda yangın, hatta patlama tehlikesi söz konusu olabilir. Bu yüzden bunların, atık cihaz teslim edilmeden önce çıkarılmaları ve ayrı bir şekilde bertaraf edilmeleri son derece önemlidir.

GENEL OLARAK ŞU GEÇERLİDİR:

Bu simgeleri her nerede görürsen -yani ister mağazalarda ister atık ayrıştırma veya geri dönüştürme tesislerinde ya da satıcıların geri alma noktalarında veya toplama merkezlerinde- elektronik cihazlarını ve pillerini teslim edebileceğinden emin olabilirsin.

ELEKTROGERÄTE
RÜCKNAHME

BATTERIEN UND
ELEKTROGERÄTE
RÜCKNAHME

NEDEN?

AB piyasasında ve böylece Almanya piyasasında satışı sunulan yeni elektronik cihaz sayısı yıl ve yıl artmaktadır. Elektronik atığını uygun şekilde bertaraf etmem, neden bu kadar önemli? Bertaraf işlemlerinin öngörülen şekilde yapılması durumunda, zararlı maddelerin çevreye yayılmasının önlendiği gibi, değerli ham maddelerin tekrar kazanabilmesi ve kullanılabilmesi sağlanabilmektedir.

ÇEVRENİN VE SAĞLIĞIN KORUNMASI İÇİN

Eski cihazlarını ev atığı ile atman durumunda bu çevremiz ve sağlığımız üzerinde ciddi sonuçlar doğurmaktadır. Elektronik atığın sadece çöpten ibaret değildir. Aynı zamanda, örneğin cıva, kurşun, kadmiyum veya arsenik gibi zehirli maddeler de içermektedir. E-atığın ihtiva ettiği bu toksik malzemeler, söz konusu çöpün öngörülen şekilde tasfiye edilmemesi durumunda, ciddi sağlık sorunlarına yol açabilir.

GERİ DÖNÜŞÜM DÖNGÜSÜ

- Demir, alüminyum ve bakır gibi metallerin yanı sıra plastik ve cam ve daha birçok farklı malzeme daha elektronik cihazların üretiminde kullanılmaktadır. Git gide daha da geliştirilen geri dönüşüm yöntemleri sayesinde bu maddeler günümüzde eski cihazlardan ayrıştırılıp, çıkartılabilmekte ve yeni cihazların üretiminde kullanılabilir.

Her yıl 1,3 milyon ton e-atık ve çoğu halen çalışır durumda olan bilgisayar yasa dışı yollarla Çin gibi ülkelere veya Nijerya ve Gana gibi Afrika devletlerine ithal edilmektedir. E-atıklar bu yerlerde kâr amaçlı ayrıştırılmaktadır ve geri kalan kısım da çoğu zaman hiçbir önlem almadan -orada- ki insanların sağlığına ve çevreye gerekli önemi vermeden- yakılmaktadır. Atık eski eşyalarını yalnız ve yalnızca

geri dönüşüm tesisleri veya satıcıların toplama noktaları üzerinden bertaraf ederek, atığın bu yasa dışı yollarla bertaraf edilmesinin önlenmesinde SEN de aktif bir katkıda bulunmuş olursun.

Plan E i buradan takip edebilirsiniz
(kanalar Almança dilinde):

Websitemize (Almança dilinde) buradan ulaşabilirsiniz:

www.e-schrott-entsorgen.org

*Franzi
gibi yap*

